

THESES
JURIS CIVILIS ET CANONICI

2 V A S

294. 11

SUB AUSPICIIS

Celsissimi ac Reverendissimi Principis

D. CASIMIRI
LUBIENSKI

DEI & Apostolicæ Sedis gratiâ
EPISCOPI CRACOVENSIS,
DUCIS SEVERIÆ,

Serenissimæ ac Potentissimæ
REIPUBLICÆ POLONÆ

Supremi Ordinis Senatoris Amplissimi,
Comitis in Lubna &c.

In Alma Universitate Pisana publicè disceptandas proponit

ABBAS GEORGIUS DE MELIORUCIIS
WIENTZLAWSKI.

Nobilis Polonus, Patritius Cracoviensis, Canonicus Cathedralis Chelmenfis,
Regii Ordinis Aquilæ Albæ, seu Auræ Crucis Militiæ Eques,
Dominus Feudi in Wientzlawize.

ROMÆ, MDCCXVIII.
Apud Franciscum Gonzagam, in Via Lata.

SCHEPERLORKM FACHLEITUNG

ogle

IN ARMA GENTILITIA *CELSISSIMÆ DOMUS* LUBIENSCIANÆ.

NE sperne effigiem præsentī in stemmate pictam;
 Nobile & Herculeum significatur opus.

URO etenim æquanti in filvis feritate Leonem,
 Transfigi ense caput, gloria rara fuit.

URUS filvarum terror cædem appetit, hostis
 Et pecudum atque hominum, sævus & indomitus.

Ergo illum HEROEM LUBIENSKI è sanguine cretum
URUM qui stravit robore, stemma notat.

Vectorem Europæ positum inter Sydera Taurum
 Scimus, at **URI** hujus non minus ora micant.

Luce micant Stirpis, cujus Decora alta perennat
 Non intermissis conscia fama sonis.

Luce micant tot Virtutum, quæ **PRINCIPIS** ornant
 Magnam animam, & veluti sydera juncta nitent.

Te veneror LUBIENSKA Domus, luce omnia complens:
 Cæleste ut **SIGNUM**, nobile stemma micat.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

Celsissimo ac Reverendissimo
PRINCIPI

DON CASIMIRO
LUBIENSKI
EPISCOPO CRACOVIANSI.

Duci Severiæ, Comiti in Lubna &c.

Domino, Protectori & Mæcenati
Colendissimo.

GEORGIUS MELIORUCIUS
Felicitem.

Onsultum cumulatissime meis rationi-
bus non Fortuna, cui nullum jus in res humanas,
sed Divina Providentia voluit, quodd natale solum
in POLONIÆ nobilissimo, amplissimoque Regno
sortitus fuerim, atque in ea Urbe editus in lu-
cem, quam Tu, PRÆSUL Illustrissime, supre-
мум in ejus Civitatis Ecclesia dignitatis verticem

tenens, ad Religionem, quæ Tibi in primis cordi
est sartam tectamque servandam, iustissimis sanctissi-
misque Legibus moderaris. Etquamvis in Italiam
digressus, ut Jurisprudentiæ darem operam, & quam
ob causam patriis a laribus divulsus fueram id præ-
stare curis assiduis laboreque tentaverim; attamen ut
de Uliße fertur, in illo errore viarum Ithacam tamen
Patriam suam jugiter respexisse: sic ego illam SAR-
MATICO sub Cælo egregiam præstantissimamque
Urbem CRACOVIAM vetustate originis, & glo-
ria imperandi percelebrem, Teque ejus PRÆSU-
LEM maximumque Principem obvium menti meæ
semper habui: neque tam dissita, spatiisque tam in-
gentibus disiuncta à patrio solo Italiæ regio, obsti-
tit quominus assidue obversareris animo & quomi-
nùs Tuorum ornamenta meritorum tantæque ampli-
tudinis præstantia venerationem meam, jure quodam
suo, sibi vindicaret. Nunc verò dùm SOLIO Tuo
procumbens propius ad Te videor accessisse, Tuoque
conspectu perfrui, has Tibi primitias laborum meo-
rum ausus consecrare; sicuti Memnonis statuam So-
lis exorientis contactam radiis sonum effundere pro-
ditum est, fierique canoram: pariter exuberans Glo-
riæ Tuæ Splendor, quo quasi perfundor, id efficit
secreta vi quadam ineffabili, propriaque Virtutis,
quæ omnes in sui admirationem abripit, ut hæc
Species insuetæ pulchritudinis iniecta menti sensus
intimos agitet, excitetque in laudes & præconia;
& quin impetum sequar ad rem tentandam, tam
præclaram, tam debitam, tam opportunam, facere
non possum. Id enim maximè convenit in fronte ope-
ris: ut videmus in ædibus labore immodico & ar-
tificio extructis, quò sint augustiores, hærois alicui-
jus fama celebris simulacrum collocari, impressam
sibi sculptoris manu elegantiam exerens, molemque
per universam transfundens; sic Virtutum quidus
excel-

excellis præstantiam repræsentando, plurimum ornamenti ex TUI auspiciatissimi Nominis gloria in has lucubrationes qualescumque sint, derivabit. Et verò mereris, Celsissime PRINCEPS exornari quædam incredibili vi ac facultate dicendi; nam ut Cato major sapienter agebat, præclara facta, præclaris sunt orationibus decoranda: mereris, dum Italo sub Cælo Tuarum præstantia Virtutum est evulganda, dum tempus offerri videtur ingenio freno laxandi, liberiusque expatiendi, splendidam Orationem, magnificam, excelsam, spirantem aliquid generosum, augustum ac sublime. Sed ego legibus Panegyris solutus, obsequii tantum partes exequar; quod nil diu meditatum reposcit; quod rebus se primò offerentibus gaudet, popularesque æmulatur acclamationes, quæ fingendi tempus excludunt. Alius eloquentis, alius humillimi animi conatus. Eloquium ad prædicationem honorificam magnum, quiddam moliatur necesse est; veneribus depluet ad aurium delicias; attollet se se ad admirationem captandam, dicendique opes divitiasque omnes profundet; Obsequium præter optimum studium nil sibi gloriæ ducit, præter observantiam nil quærit. Ordiar igitur, meque geram ut potero; nil pudore deteritus.

Plutarch. in Apophtegma.

— ut infirmæ possint subsistere vires.

Tibullus in laud. Messalæ.

Quamquam ipsa per se CRACOVIENSIS Episcopatus dignitas amplissima est, siue Ditionem ejusdem late patentem, siue Auctoritatem imperandi quàm maximam, siue insignium privilegiorum prærogativas, decus INFULÆ augmentum, spectare libeat; Idem tamen hoc SOLIUM quod Divina Providentia, Celsissime Princeps, Tibi jam dudum astruxerat, ubi primum ascendisti, Pastor gregis votis omnium antea expetitus, Antistes sacrorum, plaustibus gestientium, admirabiliter exceptus, ma-

gnum Digitized by Google

gnum ex quo illud occupasti, gloriæ honorisque suscepit incrementum. Quot enim avitis decoribus, non in orbe tantum sarmatico, sed in omni regione terrarum splendet LUBIENSCIA propago, quæ multis jam sæculis famam sui per omnes gentes diffeminavit! Poterunt elabi sæcula, taciteque se voluentia, & ipsa vetustate rebus pulcherrimis poterunt inferre caliginem, & omnia edaci dente proterere; tantam tamen præcellsamque LUBIENSCII Generis dignitatem, vel imminuere, vel oblivionis nube contegere, vel tam multas Gentilium imagines ex atriiis pendentes decolorare non poterunt. Poterit Fortuna jactare se rerum humanarum Arbitram; Familia hæc Virtutum, rerumque gestarum fundamentis firmissimis immotisque superstructa, nullum ab ejus vicissitudine poterit exitium extimescere. Sed neque mortis sæ vitæ humanæ vitæ cursum abrumpens, pervicit, ut præcellentium Virorum fama interiret, quorum hæc Familia altrix extitit secundissima; propterea quodd, veluti decedentes à Cælo ignes signatum flammis iter relinquunt: ita illi sparsa reliquere vestigia virtutibus, quas omnis admirabitur posteritas. Annosa hæc Arbor viridi adhuc senectute frondescit, jugiterque se vegetat, & diffuso in Cælum vertice sublata, ostentat e felicibus ramis suspensa tot Principum insignia, tot Imperatorum vexilla, tot Senatorum clavos purpureos, tot devictorum hostium trophæa, tot Sacras Antistitum Tiaras. Athenis ferunt aram Prometheo dicatam fuisse, unde succensam lampada gestantes pulcherrimi certaminis initia auspicabantur; cuius ea Lex, ut toto cursu inextinctam servarent facem posceret, atque ita per vices, lampas, ex uno, in alium transferretur. En quales LUBIENSCIÆ Domus in decursu vitæ Majores extiterint; dedere

Pausan. lib. 1.

pag. 121.

Cæl. Rhodig.

Tomo 2. Lect. Li.

bro xi. cap. 27.

Plato de legib.

Libro viii.

Lucretius Li-

bro 2.

operam, ut Virtutem quasi tædam ardentem sequacibus traderent, essetque apud eos perennis illa lux verè e Cælo terris illapsa, perennis ille ardor gloriæ, qui ad omnem honestatem animos perurit. O quam splendida eorum Virorum series menti ostenditur, quos penes ejus inextinctæ facis, Virtutis nimirum, extitit continuata progressio! Se se offert ILLUSTRISSIMUS & EXCELLENTISSIMUS Dominus NICOLAUS de Lubna ab HEBDIIS & NIEVIESSIS descendens LVBIENSKI, Princeps Palatinus Sieradiensis; cujus Viri laudem, ad sempiternam memoriam ipsa denominatio generis ab eo ducta, propagavit. Se se offert ILLUSTRISSIMUS & EXCELLENTISSIMUS Comes ANDREAS LUBIENSKI, supremus Regni Thesaurarius, Gloria Nobilium, lausque decusque Ducum: Qui paratus ostendere nil esse tam heroicum, quàm aut pro Religione mori, aut pro Religione vincendi gloriam comparare; in prælio contra Crucigeros, non dubitavit ire obviam eorum conatibus: per infestos gladios & tela micantia irruere; strenuèque pro Christo cruore profuso, palmam retulit in Cælis gloriosissimam, in terris vero famam numquam interituram. Spectabilem quoque se præbet, multisque de Republica meritis conspicuum, SVENTOSLAUS LUBIENSKI Castellanus Sandomiriensis; cui felicitas hæc obtigit, ut filios plures amplissimis Dignitatibus ornatos viderit, ad eumque immortalis gloria redundarit. Proh qualis etiam quantusque occurrit CELSISSIMUS PRINCEPS MATHIAS LUBIENSKI Archiepiscopus olim Gnesnensis, & Domesticæ amplitudinis, & Patriæ grande incrementum; qui hanc ad posteros transmisit gloriam, ut PRIMATIVS maxima Dignitas, in LVBIENSCIA Domo confederit.

Sub Casimiro II
Poloniarum Reg

Alter ille, cujus frontem Polocensis Insula exornat, est ILLUSTRISSIMUS, EXCELENTISSIMUS & REVERENDISSIMUS Dominus STANISLAUS LVBIENSKI, tam carus acceptusque SIGISMUNDO III. Poloniarum Regi Potentissimo: ut eundem inter Regni Proceres Clavo ornatum sedere voluerit, ad gradum SENATORIS erectum; Quæ Dignitas quanta sit, quis ignorat? Jam verò quodnam spectaculum, aut pulchrius aut magnificentius, quàm hunc Virorum ordinem cætumque præstantissimum intueri, qui singuli facem Virtutis lucis suam semper, inextinctamque servarint! Si eorum omnium res gestas, si studia, si contentiones & impetus ad gloriam, si magnitudinem animi, si pietatem, si curam tuendæ Religionis anxiam atque sollicitam, si Patriæ amorem, si cultum ingenii, sapientiam, prudentiam singulorum fando exponere aggrederer, quem nam exitum inveniret Oratio?

Quamquàm, neque hoc opportunum, neque necessarium; nam utcumque huic parcam labori, non tamen quasi tenebris obrutæ tot Virtutes Majorum jacebunt, nec in vasto illo nostræ fragilitatis aceruo delitescent: Quum tot Gentilium Tutorum CELSISSIME PRINCEPS, Virtutes ante omnium oculos ipse constituere videaris, earumque in Te imaginem vivam spirantemque intueamur; ut sicuti non defuerunt Philosophi, qui dixere stellas, quæ nocturno tempore cernuntur, totidem esse nitidissima specula, quibus sol absens repræsentatur: sic qui Te cernit, translatus in Te cælestes illas species, & in Te quasi ducta priscae lineamenta sapientiæ jure possit existimare; quamobrem, etsi hos illosque peculiaris Virtus supra vulgarem conditionem extulerit, quæ tamen divisa beatos effe-

re,

re, in Te mixta fluunt: in Te concentus orna-
 torum admirabilis, quæ Vatum, Oratorumque
 ingenia fatigent; unde publica Faustitas, unde
 materies segesque uberrima, quæ CRACOVIE-
 SIUM Antistitum fastus mirificè possit locupleta-
 re. Mirantur omnes Fortunam hanc Tuam cum
 ratione, hilaritatem cum severitate, humanita-
 tem cum majestate, moderationem cum auctorita-
 te concordem. Magnum hoc Patris simul ac Prin-
 cipis temperamentum; cum rara admodum ejusmo-
 di complexio sit, quæ nullo vitiorum confinio læ-
 datur: Mirantur in Te doctrinam scientiamque
 rerum maximarum, non tantum SARMATICO
 sub Cælo, studio & labore partam, sed insuper in
 illa Orbis terræ Regina Urbe ROMA omnium
 gentium Magistra, ubi cognitionum præclarissima-
 rum medulla intima abripuisti, optimique formam
 in rebus Theologicis, ab auctore Deo quasi delibera-
 tam decerptamque: Quibus apprimè instructus,
 tam feliciter potes rem sacram moderari, nor-
 mam rectè agendi præbere, audaciam compefcere,
 fræna criminibus iniicere, personam denique tueri
 PRINCIPIS Ecclesiastici, tum ex dignitate su-
 premi Numinis, tum ex utilitate Populorum.
 Quantum verò eminet Tua illa erga Divinum
 cultum, splendoremque sacrarum ædium sollicitudo,
 non finibus exiguis circumscripta, sed per totam
 pertinens peruadensque Ditionem; quam numquam
 qui veræ Religionis sensum & gustum habent com-
 mendare desinent; & extant ubique Tuae erga De-
 um munificentiae, inciduntque in oculos omnium
 monumenta posteris monstranda: Qualis illa
 CRACOVIE NSI Ecclesiæ proxima, sacro ære
 sonans excelsa Turris, quam male materiata penè-
 neque collapsam, Tuis immodicis impensis e solo
 rursùm excitasti; molesque tam excelsa Tuum

Tacitus Libro
 Annal. Plinius
 Panegy. ad Tr.
 ian.

jam nomen ad Sydera extollit. Quid dicam de PIETATE quæ tantopere Tibi est in deliciis, Pastoris etiam tantoperè propria; cujus est oves commissas alere, pericula prævenire, calamitates depellere? Tuum verò animum hæc potissimum cura occupat, ut neminem respuas de suis ærumnis conquerentem, neminem vacuum abire sinas, nullius irritas preces esse patiaris, omnibus præsidio sis & adiumento, omnibus perbenignum vultum ostendas liberalitatis, & amoris promentem tacita præsagia. Series hæc Virtutum Tuarum; & hæc quidem omnia magna sunt, & ad memoriam Posteritatis amplissima; Nec tamèn quamquàm in MAJORIBUS Tuis easdem extitisse deprædicem, quasi alienæ lucis objectu inobscurantur; sed in Te rutilant magis, quia non adventitio fulgore, sed proprio inclarescunt. Felix CRACOVIA, cui talis obtrigit Antistes; Felix Grex cujus custodiæ tam vigil excubabat Pastor; Felices populi nati PRINCEPEM, qui a sapientia sciat, a Prudentia possit, ab amore velit publico bono consulere. Vosque ingentes animæ LVBIENSICIÆ Stirpis, quæ Beatorum estis consortium jamdudum adeptæ, soluta vestri concretionem corporis pro hac inevitabili conditionis humane necessitate; si quis ad Vos ex rebus humanis sensus pervenit, gaudetis opinor, quòd Virtus Vestra, non cogitatione solum depicta, sed posita in exemplo, & in nostro ANTISTITE adhuc, quasi in suo lumine collacata cernatur, & quamquàm vita functi, adhuc superstites esse videamini. Quòd majore fiducia vota sunt Supremo Numini, quod Cælesti nutu rebus humanis fata decernit, nuncupanda, ut Te diu servet incolumem, a quo tantum splendoris CRAVIENSIS Episcopatus Dignitas, tantumque

*decoris comparavit. Compos fiat votorum
ILLUSTRISSIMUS ET EXCELLEN-
TISSIMUS Dominus, Comes BOGUSLAUS
LUBIENSKI germanus Frater Tuus, Dapifer
Regni, dulce Decus ac Delicium Patriæ, precel-
lentibus Magni Animi dotibus conspicuus, Forti-
tudine bellica celeberrimus, in causis decidendis
& sententiis alter Solon, in ferendis decretis
justissimus, in administrandæ munere Justitiæ GE-
NERALIS Officialis diligentissimus, veri justi-
que tenacissimus, SERENISSIMO & INVI-
CTISSIMO Regi nostro AVGVSTO II,
summè carus: in quo geminatas Tuas Virtutes
videre quisque poterit; estis enim tam similes,
tam concordēs, ut unus pars vitæ alterius esse
videatur. Verùm cum lucem honoris & gloriæ
Vestræ, laude satis persequi nequeam, conscius
officii proprii animus meus, in profundum hu-
militatis demittitur, ac alto silentio Celsitudinem
Vestram veneratur.*

*Ignoscas Tu vero CELSISIME PRIN-
CEPS precor obtestorque, temeritati meæ, si Tu-
as egregias laudes hæcenus inculto exilique di-
cendi genere detriuisse videbor.*

Nostra manus sed enim est rudis atque indocta

Turneb. in Pr
fat. Adversar.

probamque

*Materiem fœdare potest non arte polire.
Enimverò hoc omnem mihi adimit perturbatio-
nem, quòd quæ per se splendent alienis non in-
digent ornamentis, quòdque ea effecisti, quæ fa-
cundissimi cujuscumque Oratoris præconia supe-
rarent: Unde omnes intelligent, quam magno
meis Theſibus Nomen Tuum sit ornamento; &
quam meritò in hac mea literaria exercitatione,
a Te primùm duxerim auspicandum.*

AD RUBRICAM DECRETALIUM GREGORII IX.

De Judiciis.

I.

Uod Eugenius III. Rhemensi coacto concilio anno 1148. die 19. Martii can. 5. relato in cap. decernimus 2. de judiciis, constituit: ut laici Ecclesiastica terminare negotia non præsumant, nequaquàm est novum Jus; sed quicquid fuerat à suis Prædecessoribus multis retrò sæculis Stabilitum, observatumque, confirmat; Quùm, sicuti duæ sunt in orbe Christiano Jurisdictiones, Ecclesiastica & temporalis; ita conveniat Ecclesiastica negotia Prælatorum judicio tantùm terminari.

II.

Atque hoc adeò verum est, ut statuerit Innoc. III. in cap. qualiter 17. de Judic. nè pro defectu Justitiæ clerici trahantur a laicis ad Judicium sæculare; quod omninò fieri prohibemus. Ad quem textum Augustin. Barbosa in Collectan. numero 2. hæc habet: Probat hic textus, clericos ad sæculare forum a laicis trahi non debere, etiam datà ipsorum Prælatorum negligentia. Nil repugnante Concilio Toletano IX. in can. filiis 16.

quæ-

quæst. 7. Nam intelligitur, hic canon, ut ait Augustinus Barbosa, de ea intimatione, cujus effectus sit, ut instantia fiat Superiori Ecclesiastico; Ita prædictus Auditor, in Libro 1. *Juris Ecclesiastici Universi cap. 39. § 2. num. 187. & in cap. Ecclesia S. Mariæ de Constit. num. 15.* Atque ita textum in *cap. qualiter de Judiciis* intelligit etiam Panimolle *Decis. XII. annot. 3. num. 29. & num. 47.* Sperellus *Decis. VIII. num. 53.* Bellett. *Disquisit. Clerical. Parte 1. de favore clericor. personali §. 2. num. 31.*

III.

Imò etsi Juspatronatus a laico possideatur; adhuc tamen, eo quòd Juspatronatus ad spiritualia ordinatur ac præparat; ejus causa talis conditionis est, ut solùm, debeat in foro Ecclesiastico discuti atque decidi, prout disponit Alexander III. Henrico II. Angliæ Regi scribens in *cap. quanto de Judiciis.*

IV.

E contrà tamen si accidat, laicum a Sæculari Judice citatum ordinibus initiari, postquam in jus vocatus legitimè fuerat; Novus hic Clericus, forum laicale non poterit in ea causa declinare; idque tribuendum præventioni quam legitima citatio operatur; Eo quòd canones regulam amplectuntur Juris civilis: quòd legitimè citatus, coram Judice citante causam prosequi teneatur, non obstante Privilegii prærogativa, superveniente *l. cumque-dam 19. ff. de Jurisd. l. siquis posteaquam ff. de Jud.* dilucetque ejusmodi Regulæ approbatio ex constitutione Gregorii IX. in *cap. proposuisti de Foro compet.* Quod tamen cum hoc temperamento accipiendum, ut novus hic clericus distringi per sæcularem potestatem non valeat, ut habetur ex Concilio Parisiensi *5. can. 15. anni 614.* sub Clotario Rege, in *cap. nullus de Foro compet.*

Simi-

V.

Similiter, si accadat clericum Feudum á Principe sæculari obtinuisse; orta de Feudo controversia examinanda ac decidenda erit per Dominum Feudi, ut statuit Alexander III. *in cap. ex transmissa VI. de Foro compet.* his verbis: *per Dominum Feudi causam jubeas terminari.*

VI.

Cæterum, ut proprium habeat Judicem Ecclesiasticum clericus, id ex privilegio illi competit; atque hujus privilegii tanta vis est, ut prorogare sæcularis Judicii Jurisdictionem clerico nefas sit; quum non censeatur hoc Privilegium personale cui renunciari valeat, sed toti collegio clericorum indultum in Milevitalensi & Carthaginienſi Conciliis; quamobrem ea prorogatio etiam juramento munita non sustinetur; ut Pisano Archiepiscopo scribens Innocentius III. decrevit *in cap. si diligenti 12. de Foro compet.*

AD RUBRICAM DECRETALIUM GREGORII IX.

De Sententia Excommunicationis.

I.

Xcommunicatio, ex iis armis est, quibus se formidandam præbet Ecclesia; Eam tamen trina debet præcedere monitio. Sic statuit generale Concilium Lateranense IV. sub Innocentio III. *in cap. sacro de sentent. excomm.* Quod tamen non procedit in excommunicationibus a jure impositis: Quæ nulla prævia monitione delinquentes illaqueant & obstringunt.

II.

Talis est excommunicatio canonis *siquis suadente diabolo* 17. *quæst.* 4. lata ab Innocentio II. in Concilio generali Lateranensi II. anno 1139. in eos qui violentas manus iniicierint in clericos; qui statim ipsa legis virtute subiacent anathematis vinculo: Et nullus Episcoporum eos poterit absolvere, donec Apostolico conspectui præsententur, ejusque suscipiant mandatum.

III.

Tales etiam sunt illæ viginti in casibus latæ excommunicationes, quæ in Bulla Cœnæ comprehenduntur: velu-

5
veluti in hæreticos & schismaticos. Itemque in eos qui bona naufragantium Christianorum auferunt, quam sævam rapacitatem cohibere jam pridem tentarunt Gregorius VII. in *Concilio Romano can. 5.* Paschalis II. in *Concilio incerto can. 9.* Honorius II. epistola 67. Alexander III. in *Concilio Lateranensi III.* habeturque ejus constitutio in *cap. excommunicationi 3. de Raptor.* aliique Summi Pontifices, sed hujus excommunicationis absolutio non erat Romano Pontifici reservata, prout jam in §. 4. *Bullæ Cæne* reservata noscitur.

IV.

Excommunicatio quæ *hominis* dicitur publicationem exigit, juxta formam præscriptam ab Honorio Papa, quæ satis luculenter exprimitur in *can. curæ sit XI quæst. 3.* & ab Innocentio IV. in *Concilio Lugdunensi.* habeturque in *cap. 1. de sentent. excomm. in Sexto.* Atque in eum finem præcipuè tendit ejusmodi publicatio ut excommunicatum omnes evitent. Impunè tamen nonnullis versari licet cum excommunicato, in casibus, eo pervulgato carmine comprehensis.

Utile, lex, humile, res ignorata, necesse.

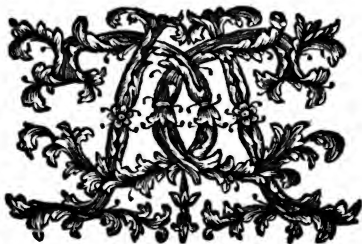
V.

Ex effectibus spiritualibus, qui ab excommunicatione promanant, plurimi ducitur ille; ut excommunicatus sacra peragens mysteria notam incurrat irregularitatis; sic Gregorius IX. haud obscure insinuat in *cap. si celebrat de Clerico excomm. celebr.* dùm ab irregularitate solum vult excusatum ministrantem clericum excommunicatione minori ligatum. Magni quoque momenti alter est effectus, nimirum ut excommunicatus incapax beneficii Ecclesiastici sit. Alexander III. in *cap. postulastis & in cap. proposuit de Clerico excomm.* neque
C 2
ejus

ejus fructibus gaudeat; Innocentius III. *in cap. pastoralis* 53. §. *utrum de Appellat.* Imò proventum Ecclesiasticorum ipso jure privatum esse excommunicatum, cum Covarruvia *Libro 3. var. Resol. cap. 13. num. 8.* defendimus.

VI.

Ex effectibus excommunicationis, qui humani dicuntur, ille ad correctionem incitat quam maximè, quòd excommunicatus tamquam Æthnicus sacramentorum participatione privatur; Et quamvis legitimum cum excommunicato matrimonium dicat Innocentius III. *in cap. significastis* 6. *de eo qui duxit in matr.* illicitum tamen est si fuerit excommunicatio denunciata, ut textum accipit Sanchez *Libro VII. de matrim. disput. XI.* Itemque id efficit excommunicatio ut in Judicio excommunicatus esse non possit, sed sit excludendus etiam parte non opponente, ut decernit Innocentius IV. *in cap. 1. in fine de Except. in Sexto.*

AD RUBRICAM DIGESTORUM

De Constitutionibus Principum.

I.

Rescripta Principum juri semper conformia præsumuntur; & contra Jus impetrata, contra Principis voluntatem impetrata creduntur; *L. rescripta Cod. de precibus Imperatori offerendis.*

II.

Generalis concessio Principis facta intelligitur absque tertii privati, seu communitalis præjudicio *L. 2. §. merito ff. ne quid in loco publ.*

III

Solus Princeps de dubiis ortis super privilegio à se concessio cognoscit, cujus est estimare quem modum sui beneficii esse velit *L. ult. Cod. de legib. & constit. Princ. & edict. L. Neratius 19. in fine ff. Reg. Jur.*

IV.

Princeps legibus solutus est quoad vim coactivam ut intelligitur *Vulpianus in l. Princeps 31. ff. de Legib.*
non

non quoad vim directivam, prout accipiendum est; Quod scribitur in *l. digna vox Cod. de legibus*. ubi Theodosius, & Valentinianus Imperatores hæc pronunciant: *digna vox est majestate Regnantis legibus alligatum, se Principem profiteri*. Atque hac distinctione utrumque textum conciliari defendimus.

V.

Privilegium a Principe concessum, tametsi insertum existat in corpore Juris, adhuc tamen privilegii conditionem retinet, neque efficitur constitutio, *ut cum Lelio Mancino Genial. centuria 3. cap. 223. defendimus*.

VI.

Quemadmodum neque interlocutoria sententia Principis jus facit, ^{nisi} eo animo interlocuatur, ut jus novum constituat, ut cum Brunnemanno defendimus *ad l. 1. de ff. de constit. Princ.*

T H E S E S A L I Æ

Mixtim ex variis Titulis Depromptæ.

I.

Omicidium proditorium, privat illud committentem Immunitate Ecclesiæ. Estque homicidium proditorium, cum specie amicitiae vita eripitur.

II.

Onus solvendi Decimas, reale est, & sequitur fundi possessorem. In optione tamen Ecclesiæ est, quem velit convenire, novum an antiquum possessorem pro Decimis præteritis; ut loquitur Augustin. Barbosa *in cap. tua 26. de Decim. num. 13.* Licet non obligari novum possessorem fundi, ad solvendam decimam fructuum præteritorum statuatur Passerinus ad Tit. de Decimis *in 6. Decretal. quæst. unica, articulo XVI. num. 428.* & Suarez *Libro 1. de Decimis cap. 38.*

III.

Jurans usuras soluere, juramentum adimplere tenetur; Sed creditor ad usuras restituendas, est Ecclesiastica severitate compellendus. Ad Textum in cap. de bitores de Jurejurando.

IV.

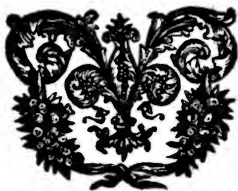
Res, me inconsulto, ex pecunia mea emptā, nec mea efficiiur, nec a me potest vindicari. *ut defendimus cum Covarruvia libro i: Variar. cap. 7.*

V.

Nemini licet vi rapere, vel rem immobilem vel se moventem, licet suam eandem rem existimet.

V I.

Furti tenetur ille etiam qui furtum non fecerit; Qualis est is cujus ope & consilio furtum factum est.

II

DISPUTABUNTUR PUBLICE

In Schola Magna Pisani Lycæi.

Anno Domini 1718. Mense Decembris. Die 17. Hora 16.

Annuate Illustrissimo ac Clarissimo Domino, D. Nicolao Antinori Patritio & Senatore Florentino, Illustrissimæ ac Sacræ Religionis Divi Stephani, summo Præsidi & Priore meritissimo, Regiæ Celsitudinis Comissi tertii Magni Hetruriæ Ducis intimo Consiliario, Generali Causarum Auditore, & Pisani Universitatis Moderatore vigilantissimo.

DOMINI ARGUMENTES ERUNT.

D. Abbas Michael Angelus Frosini Patritius Pisanus, Illustrissimæ & Sacræ Religionis Divi Stephani Eques.

D. Abbas Felix Maria Cancellieri Patritius Pistoriensis, Academicus Inexpertus.

D. Abbas Uguccionus Uguccioni Patritius Florentinus; Almi Collegii Ducalis Alumnus.

CÆTERIQUE VOLENTES.

